

REPUBLICA MOLDOVA
Judecătoria Soroca, sediul Florești

РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
СУД СОРОКА

or. Florești, str. M. Eminescu, 1
tel.: (+373)-250-2-25-66
fax: (+373)-250-2-69-57

г. Флорешть, ул. М. Еминеску,
1
тел.: (+373)-250-2-25-66
факс: (+373)-250-2-69-57

**Curtea Constituțională a RM
Str. Lăpușneanu 28, m. Chișinău**

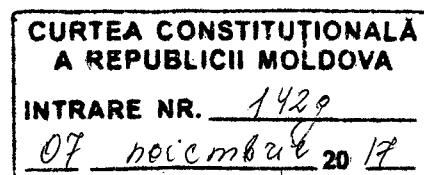
Judecătoria Soroca, sediul Florești, Vă expediază dosarul penal Tinică Alexandru și Pălăduță Andrian învinuiți de comiterea infracțiunilor prevăzută de art.44; 327 alin. (2), lit.b), c); 328 alin. (3) lit.b), c) Cod penal, în baza încheierii din 26.10.2017, pentru examinarea excepției de neconstituționalitate invocată de către avocatul Procopciuc Angela în cadrul examinării cauzei penale.

Anexă:

1. Volumul nr. I pe 216 file.
2. Volumul nr. II pe 286 file.
3. Volumul nr. III pe 253 file. + CR
4. Volumul nr. IV pe 256 file. + 3 CR
5. Volumul nr. V pe 116 file.

Judecător

Sergiu Caraman

38

În Curtea Constituțională a Republicii Moldova

J (prin judecătoria Soroca sediul Floresti)

Judecătorul Ș.Caraman

Inculpatul Paladuța Andrian
or. Soroca, str. Pușkin, 24

Avocatul Procopciuc Angela
m.Bălți, str.Ștefan cel Mare,76A bir.501

26.07.2017

SESIZARE

Privind excepția de neconstituționalitate

Paladuța Andrian este acuzat în comiterea infracțiunii, prevăzută de **art.44,327, alin.2 lit.c CP**, pe faptul că în perioada anilor 2008-2011, în urma înțelegerii prealabile cu primarul or.Șoldănești A.Tinica, folosind situația de serviciu – director al ÎM Piața Șoldănești, în interese personale manifestate prin limitarea concurenței părinților săi, Paladuța Afanasie și Paladuța Maria, ce practica activitate de întreprinzători, pe teritoriul ÎM Piața Șoldănești, încălcând prevederile legislației în vigoare, **au refuzat de a elibera autorizație de funcționare și de a încheia contracte** de prestare de serviciu în piața lui Botoșanu Serghei, Verba Vladimir, Melnic Lidia, **cauzând prejudicii materiale considerabile intereselor publice** în sumă de 145682 lei, ce constituie în proporții mari, soldată cu urmări grave pentru primăria or.Șoldănești,

Articolul 327 alineatul (1) din Codul penal incriminează: „Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, **dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.**”

Apărarea pretinde, în esență, că urmările prejudiciabile ale infracțiunii – abuzul de putere sau abuzul de serviciu, nu sunt determinate de legea penală, fapt **contrar articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 din Constituție.**

La originea cauzei se află excepțiile de neconstituționalitate:

- a sintagmei „**daune în proporții considerabile intereselor publice**” din alineatul (1) al articolului 327 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de avocatul Angela Procopciuc în dosarul nr.1-107/2015, examinată în prezent la judecătoria r.Soroca sediul Floresti.

2 40

Apărarea pretinde că preeminența dreptului include, în materie penală, principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie.

Garanțiile instituite în Constituție impun ca **legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective a infracțiunii, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală.** O astfel de modalitate de aplicare poate genera **interpretări abuzive.** Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.

Art.327 din Codul penal sancționează fapta de abuz de putere sau abuz de serviciu ca fiind: „*Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*”

În *Raportul asupra relației dintre responsabilitatea ministerială politică și cea penală*, Comisia de la Veneția a menționat că prevederile penale care interzic „abuzul în serviciu”, „folosirea inadecvată a puterilor” și „abuz de putere” sau infracțiuni similare **sunt foarte problematice**, atât cu privire la cerințele **calitative** ale art.7 al Convenției Europene, cât și la alte cerințe fundamentale conform principiului **statutului de drept**, precum **previzibilitatea și securitatea juridică**, și relevă, de asemenea, că acestea sunt în mod special **vulnerabile la manevre politice abuzive.**

Comisia de la Veneția a considerat că aceste prevederi penale trebuie interpretate în sens restrâns și aplicate cu un grad înalt de prudență, astfel încât să poată fi invocate numai în cazuri în care fapta este de natură gravă.

Infracțiunea de abuz de putere sau abuz de serviciu face parte din categoria infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, fiind săvârșită de **subiecți speciali, și anume de persoane publice.** De asemenea, aceasta este o infracțiune de rezultat (materială), astfel încât **consumarea ei este legată, în mod obligatoriu, de producerea unei urmări prejudiciabile.**

Examinând prevederile **art. 327 alin. (1) din Codul penal** apărarea pretinde că una din urmările prejudiciabile ale acestei infracțiuni o constituie cauzarea unei daune considerabile „*interesului public*”.

În același timp, prevederile art.126 din Codul penal, în temeiul căreia se evaluează *in concreto* prejudiciul cauzat în fiecare caz, nu a stabilit *expressis verbis* „interesul public” ca valoare socială care poate fi evaluată.

În acest sens, Comisia de la Veneția în Raportul citat *supra* a menționat că: „Articolul 7 din Convenție nu impune o previzibilitate absolută, iar interpretarea judiciară este uneori inevitabilă. Însă, un anumit nivel de claritate juridică este necesară, **încât dispozițiile penale care folosesc astfel de formulări, precum „încălcarea statului de drept” sau „încălcarea democrației” cu ușurință pot fi considerate ca încălcând Convenția.**”

Lipsa oricăror prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate *intereselor publice*, deschide un teren larg arbitrarului, existând riscul ca acțiunile persoanei publice care depășesc limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, *indiferent de gravitatea faptei săvârșite și de prejudiciul cauzat, să cadă sub incidența normei penale.*

Utilizarea în art.327 alin. (1) din Codul penal a noțiunii „*intereselor publice*” care constituie o **noțiune generică, ce nu poate fi definită, încalcă articolele 1 alin.(3) și 22 din constituție** [*principiul legalității incriminării și pedepsei penale*], precum și articolul 23 din Constituție [*calitatea legii penale*].

Cu referire la determinarea mărimii prejudiciului cauzat Curtea a constatat că art. 126 alin.(1) și (1/1) din Codul penal stabilește cuantumul (1) *daunele cauzate în proporții mari și (2) daunele cauzate în proporții deosebit de mari.* Astfel, la determinarea proporțiilor mari și deosebit de mari legiuitorul a prevăzut drept bază de calcul salariul mediu lunar pe economie prognozat, stabilit prin hotărâre de Guvern, în vigoare la momentul săvârșirii faptei, după cum urmează:

- proporții mari - *mai mult de 20 de salarii;*
- proporții deosebit de mari - *mai mult de 40 de salarii.*

Daunele în proporțiile mici, care determină atragerea la răspundere în temeiul Codului contravențional, constituie daunele care la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește *20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.*

Potrivit prevederilor legale enunțate, daunele care se încadrează în limitele dintre daunele în proporții mici și **daunele în proporții mari urmează a fi încadrate, după caz, ca fiind esențiale sau considerabile.**

Legiuitorul a instituit la art. 126 alin. (2) din Codul penal criterii subiective de delimitare între dauna „*considerabilă*” și cea „*esențială*”, daună care se apreciază doar în funcție de însemnătatea bunurilor pentru victimă și alte circumstanțe care influențează starea sa materială.

4 42

O reglementare expresă între cuantumul daunelor „esențiale” și „considerabile” a existat în redacția inițială a Codului penal adoptat la 18 aprilie 2002, însă care au fost excluse prin Legea nr.211 din 29 martie 2003.

Prin urmare, ținând cont de faptul că revine legiuitorului sarcina de a reglementa gravitatea vătămării rezultate din comiterea unei fapte penale și valoarea pagubei, apărarea consideră necesar emiterea unei Adrese Parlamentului în vederea utilizării în legea penală a unui prag valoric **al daunei considerabile și esențiale** prin excluderea estimărilor subiective.

Totodată, până la instituirea de către legiuitor a unui prag valoric al daunei esențiale și considerabile, mărimea acestora va constitui limitele care se încadrează între daunele în proporții mici și daunele în proporții mari.

De menționat că, prin Hotărârea Curții Constituționale din 27.06.2017 s- a admis parțial excepțiile de neconstituționalitate și a:

- declarat neconstituțional textul „*intereselor publice sau*” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

- recunoscut constituțional textul „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile [...] drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, în măsura în care gradul lezării se evaluează prin raportare la limitele care se încadrează între daunele în proporții mici și daunele în proporții mari.

Hotărârea Curții Constituționale este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Necătînd la acest fapt, apărarea inculpatului paladuța Andrian consideră că și în cazul ultimului norma incriminată – **art.327 al.1 CP** în textul „*intereselor publice sau*” urmează a fi declarat neconstituțional.

În drept,

Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016,

1. În sensul articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, **instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională:**

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către **oricare dintre părți** sau reprezentantul acesteia, precum și de către **instanța de judecată din oficiu**;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

2. Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, **sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor**, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul **aplicării directe** a articolului 135 alineatul (1) lit.a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

Din motivele invocate mai sus, în baza art.art.7, 413-414 CPP, art.art.20, 22, 135 al.1 a,g Constituția Republicii Moldova,

SOLICIT :

1. Ridicarea excepției de neconstituționalitate a normelor de drept, care urmează a fi aplicate în cauza penală, pusă pe rol în instanța de judecata a judecătoriei Soroca sediul Florești, judecătorul Caraman S., de acuzare a lui Paladuța Andrian conform art.art.42,327 al.2 "c" CP.

1.2 Al.1 art.327 CP (în redacția de pînă la 08.11.2012) – contravine **art.22 din Constituția Republicii Moldova**, normă materială ce urmează a fi aplicată de judecătoria Florești la examinarea cauzei penale de acuzare a lui Paladuța Andrian, *în textul „intereselor publice nu...”*

2.Suspendarea cauzei penale de acuzare a lui Paladuța Andrian conform art.327 al.2 c CP pînă la pronunțarea deciziei Curții Constituționale la sesizarea în cauză.

Inculpatul

A.Paladuța

Avocatul

Procopciuc Angela

44

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din
Constituție

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13. Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

1. **Paladuță Andrian** este acuzat în comiterea infracțiunii, prevăzută de **art.44,327, alin.2 lit.c CP**, pe faptul că *în perioada anilor 2008-2011, în urma înțelegerii prealabile cu primarul or.Șoldănești A.Tinica, folosind situația de serviciu – director al ÎM Piața Șoldănești, în interese personale manifestate prin limitarea concurenței părinților săi, Paladuța Afanasie și Paladuța Maria, ce practica activitate de întreprinzători, pe teritoriul ÎM Piața Șoldănești, încălcând prevederile legislației în vigoare, au refuzat de a elibera autorizație de funcționare și de a încheia contracte de prestare de serviciu în piața lui Botoșanu Serghei, Verba Vladimir, Melnic Lidia, cauzând prejudicii materiale considerabile intereselor publice* în sumă de 145682 lei, ce constituie în proporții mari, **soldată cu urmări grave** pentru primăria or.Șoldănești,

2. **Articolul 327 alineatul (1) din Codul penal** incriminează: *„Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.”*

3. Apărarea pretinde, în esență, că urmările prejudiciabile ale infracțiunii – *abuzul de putere sau abuzul de serviciu*, nu sunt determinate de legea penală, fapt **contrar articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 din Constituție.**

4. La originea cauzei se află excepțiile de neconstituționalitate:

- a sintagmei *„daune în proporții considerabile intereselor publice”* din alineatul (1) al articolului **327 din Codul penal** al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de avocatul **Angela Procopciuc în dosarul nr.2-16/2015**, examinată în prezent la judecătoria r.Soroca sediul Floresti.

5. Apărarea pretinde că preeminența dreptului include, în materie penală, principiul legalității delictelor și pedepselor și principiul inadmisibilității aplicării extensive a legii penale, în detrimentul persoanei, în special prin analogie.

6. Garanțiile instituite în Constituție impun ca **legiuitorul să reglementeze conduita încriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective a infracțiunii, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală.** O astfel de modalitate de aplicare poate genera **interpretări abuzive.** Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.

7. Art.327 din Codul penal sancționează fapta de abuz de putere sau abuz de serviciu ca fiind: *„Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.”*

8. În *Raportul asupra relației dintre responsabilitatea ministerială politică și cea penală*, Comisia de la Veneția a menționat că prevederile penale care interzic „abuzul în serviciu”, „folosirea inadecvată a puterilor” și „abuz de putere” sau infracțiuni similare **sunt foarte problematice**, atât cu privire la cerințele **calitative** ale art.7 al Convenției Europene, cât și la alte cerințe fundamentale conform principiului **statutului de drept**, precum **previzibilitatea și securitatea juridică**, și relevă, de asemenea, că acestea sunt în mod special **vulnerabile la manevre politice abuzive.**

9. Comisia de la Veneția a considerat că aceste prevederi penale trebuie interpretate în sens restrâns și aplicate cu un grad înalt de prudență, astfel încât să poată fi invocate numai în cazuri în care fapta este de natură gravă.

10. **Infrațiunea de abuz de putere sau abuz de serviciu** face parte din categoria infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, fiind săvârșită de **subiecți speciali, și anume de persoane publice**. De asemenea, aceasta este o infracțiune de rezultat (materială), astfel încât **consumarea ei este legată, în mod obligatoriu, de producerea unei urmări prejudiciabile**.

11. Examinând prevederile **art. 327 alin. (1) din Codul penal** apărarea pretinde că una din urmările prejudiciabile ale acestei infracțiuni o constituie cauzarea unei daune considerabile „*interesului public*”.

12. În același timp, prevederile art.126 din Codul penal, în temeiul căreia se evaluează *in concreto* prejudiciul cauzat în fiecare caz, nu a stabilit *expressis verbis* „interesul public” ca valoare socială care poate fi evaluată.

13. În acest sens, Comisia de la Veneția în Raportul citat *supra* a menționat că: „Articolul 7 din Convenție nu impune o previzibilitate absolută, iar interpretarea judiciară este uneori inevitabilă. Însă, un anumit nivel de claritate juridică este necesară, **încât dispozițiile penale care folosesc astfel de formulări, precum „încălcarea statului de drept” sau „încălcarea democrației” cu ușurință pot fi considerate ca încălcând Convenția.**”

14. Lipsa oricăror prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate *intereselor publice*, deschide un teren larg arbitrariului, existând riscul ca acțiunile persoanei publice care depășesc limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, *indiferent de gravitatea faptei săvârșite și de prejudiciul cauzat, să cadă sub incidența normei penale*.

15. Utilizarea în art.327 alin. (1) din Codul penal a noțiunii „*intereselor publice*” care constituie o **noțiune generică, ce nu poate fi definită, încalcă articolele 1 alin.(3) și 22 din constituție** [*principiul legalității incriminării și pedepsei penale*], precum și articolul 23 din Constituție [*calitatea legii penale*].

16. Cu referire la determinarea mărimii prejudiciului cauzat Curtea a constatat că art.126 alin.(1) și (1/1) din Codul penal stabilește cuantumul (1) *daunele cauzate în proporții mari și (2) daunele cauzate în proporții deosebit de mari*. Astfel, la determinarea proporțiilor mari și deosebit de mari legiuitorul a prevăzut drept bază de calcul salariul mediu lunar pe economie prognozat, stabilit prin hotărâre de Guvern, în vigoare la momentul săvârșirii faptei, după cum urmează:

- proporții mari - *mai mult de 20 de salarii;*
- proporții deosebit de mari - *mai mult de 40 de salarii.*

17.Daunele în proporțiile mici, care determină atragerea la răspundere în temeiul Codului contravențional, constituie daunele care la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește *20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat*, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

18. Potrivit prevederilor legale enunțate, daunele care se încadrează în limitele dintre daunele în proporții mici și **daunele în proporții mari urmează a fi încadrate, după caz, ca fiind esențiale sau considerabile.**

19.Legiuitorul a instituit la art. 126 alin. (2) din Codul penal criterii subiective de delimitare între dauna „*considerabilă*” și cea „*esențială*”, daună care se apreciază doar în funcție de însemnătatea bunurilor pentru victimă și alte circumstanțe care influențează starea sa materială.

6

20. O reglementare expresă între cuantumul daunelor „esențiale” și „considerabile” a existat în redacția inițială a Codului penal adoptat la 18 aprilie 2002, însă care au fost excluse prin Legea nr.211 din 29 martie 2003.

21. Prin urmare, ținând cont de faptul că revine legiuitorului sarcina de a reglementa gravitatea vătămării rezultate din comiterea unei fapte penale și valoarea pagubei, apărarea consideră necesar emiterea unei Adrese Parlamentului în vederea utilizării în legea penală a unui prag valoric *al daunei considerabile și esențiale* prin excluderea estimărilor subiective.

22. Totodată, până la instituirea de către legiuitor a unui prag valoric al daunei esențiale și considerabile, mărimea acestora va constitui limitele care se încadrează între daunele în proporții mici și daunele în proporții mari.

23. De menționat că, prin Hotărârea Curții Constituționale din 27.06.2017 *s- a admis parțial* excepțiile de neconstituționalitate și a:

- *declarat neconstituțional* textul „*intereselor publice sau*” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002.

- *recunoscut constituțional* textul „*dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile [...] drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice*” din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, în măsura în care gradul lezării se evaluează prin raportare la limitele care se încadrează între daunele în proporții mici și daunele în proporții mari.

24. Hotărârea Curții Constituționale este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

(A se vedea Partea a II-a a Notiței Explicative)

12. Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

Art.327 al.2 c Cod Penal (red.18.04.2002)*Articolul 327. Abuzul de putere sau abuzul de serviciu*

(1) Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile **intereselor publice sau** drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(2) Aceeași acțiune:

[Lit.a) alin.(2) art.327 abrogată prin Legea nr.277-XVI din 18.12.2008, în vigoare 24.05.2009]

b) săvîrșită de o persoană cu funcție de demnitate publică;

b¹) săvîrșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane;

c) soldată cu urmări grave

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

[Art.327 modificat prin Legea nr.207 din 29.07.2016, în vigoare 07.11.2016]

[Art.327 modificat prin Legea nr.60 din 07.04.2016, în vigoare 06.05.2016]

[Art.327 modificat prin Legea nr.326 din 23.12.2013, în vigoare 25.02.2014]

[Art.327 modificat prin Legea nr.245 din 02.12.2011, în vigoare 03.02.2012]

9
52

IV – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI
ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN
SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

- 6 - (A se vedea Partea a IV-a a Noțiilor Explicative)

14. Garanțiile instituite în Constituție impun ca **legiuitorul să reglementeze conduita incriminată, astfel încât fapta, ca semn al laturii obiective a infracțiunii, să fie cert definită, dar nu identificată prin interpretarea extensivă de către cei care aplică legea penală.** O astfel de modalitate de aplicare poate genera **interpretări abuzive.** Cerința interpretării stricte a normei penale, ca și interdicția analogiei în aplicarea legii penale, urmăresc protecția persoanei împotriva arbitrarului.

15. Prevederile penale care interzic „abuzul în serviciu”, „folosirea inadecvată a puterilor” și „abuz de putere” sau infracțiuni similare **sunt foarte problematice,** atât cu privire la cerințele **calitative ale art.7 al Convenției Europene,** cât și la alte cerințe fundamentale conform principiului **statutului de drept,** precum **previzibilitatea și securitatea juridică,** și relevă, de asemenea, că acestea sunt în mod special **vulnerabile la manevre politice abuzive.**

16. Aceste prevederi penale trebuie interpretate în sens restrâns și aplicate cu un grad înalt de prudență, astfel încât să poată fi invocate numai în cazuri în care fapta este de natură gravă.

17. **Infracțiunea de abuz de putere sau abuz de serviciu** face parte din categoria infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, fiind săvârșită de **subiecți speciali, și anume de persoane publice.** De asemenea, aceasta este o infracțiune de rezultat (materială), astfel încât **consumarea ei este legată, în mod obligatoriu, de producerea unei urmări prejudiciabile.**

18. Una pretinde că una din urmările prejudiciabile ale acestei infracțiuni – art.327 al.1 CP o constituie cauzarea unei daune considerabile „*interesului public*”.

18. „Articolul 7 din Convenție nu impune o previzibilitate absolută, iar interpretarea judiciară este uneori inevitabilă. Însă, un anumit nivel de claritate juridică este necesară, încât dispozițiile penale care folosesc astfel de formulări, precum „încălcarea statului de drept” sau „încălcarea democrației” cu ușurință pot fi considerate ca încălcând Convenția.”

19. Lipsa oricăror prevederi pentru evaluarea caracterului considerabil al urmărilor prejudiciabile cauzate *intereselor publice*, deschide un teren larg arbitrariului, existând riscul ca acțiunile persoanei publice care depășesc limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, *indiferent de gravitatea faptei săvârșite și de prejudiciul cauzat*, să cadă sub incidența normei penale.

20. Utilizarea în art.327 alin. (1) din Codul penal a noțiunii „*intereselor publice*” care constituie o noțiune generică, ce nu poate fi definită, încalcă articolele 1 alin.(3) și 22 din constituție [*principiul legalității incriminării și pedepsei penale*], precum și articolul 23 din Constituție [*calitatea legii penale*].

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

(A se vedea capitolul V al Notuței Explicative)

15. Dacă este necesar, continuați pe o filă separată

1. Admiterea Excepției de neconstituționalitate, ridicată de avocatul Angela Procopciuc în procesul penal nr. 2-16/201 de acuzare a lui Paladuța Andrian ș.a. ș.a. examinat la sediul Fdlorești judecătoria Soroca.

2. Declaraarea neconstituționalității textul „*intereselor publice sau*” din alineatul (1) al articolului Art.327 Cod Penal (red.18.04.2002), ca fiind contrar **alin.(1), (3), 22 și 23 din** Constituția Republicii Moldova .

VII - LISTA DOCUMENTELOR

17.

a) Cuaza penală de acuzare a lui Paladuța Andrian ș.a.

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul

Municipiul Bălți

Data

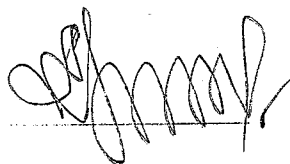
26.07.2017

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Împuternicirile de reprezentare a intereselor inculpatului PALADUȚA A. se
adeverește prin mandatul avocatului Angela Procopciuc

Avocatul Angela Procopciuc

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2017

or.Florești

Judecătoria Soroca, sediul Florești
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul
Grefier

Sergiu Caraman
Silvia Ranga

examinînd cauza penală privind învinuirea lui Tinică Alexandru și Pălăduță Andrian în comiterea infracțiunii prevăzută de art.44; 327 alin. (2), lit.b), c); 328 alin. (3) lit.b), c) Cod penal,

constată:

La 28.01.2016, Curtea de Apel Bălți, în urma admiterii cererii de abținere a judecătorului E. Lavcic, judecătoria Șoldănești, a remis Judecătoriei Florești, cauza penală de învinuire a lui Tinică Alexandru și Pălăduță Andrian în comiterea infracțiunii prevăzută de art.44; 327 alin. (2), lit.b), c); 328 alin. (3) lit.b), c) CP.

În ședința de judecată din data de 27 iulie 2017, avocatul Angela Procopciuc a înaintat demers privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 327 alin.(1) Cod Penal.

În motivarea demersului a indicat că Paladuța Andrian este acuzat în comiterea infracțiunii, prevăzută de art.44, 327, alin. (2) lit.c) CP, pe faptul că în perioada anilor 2008-2011, în urma înțelegerii prealabile cu primarul or.Șoldănești, A.Tinica, folosind situația de serviciu - director al ÎM „Piața Șoldănești”, în interese personale manifestate prin limitarea concurenței părinților săi, Paladuța Afanasie și Paladuța Maria, ce practica activitate de întreprinzători, pe teritoriul ÎM „Piața Șoldănești”, încalcând prevederile legislației în vigoare, au refuzat de a elibera autorizație de funcționare și de a încheia contracte de prestare de serviciu în piață, lui Botoșanu Serghei, Verba Vladimir, Melnic Lidia, cauzînd prejudicii materiale considerabile intereselor publice în sumă de 145682 lei, ce constituie în proporții mari, soldată cu urmări grave pentru Primăria or.Șoldănești.

Astfel, articolul 327 alineatul (1) din Codul penal incriminează: „*Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.*”

Apărarea pretinde, în esență, că urmările prejudiciabile ale infracțiunii *abuzul de putere sau abuzul de serviciu*, nu sunt determinate de legea penală, fapt contrar articolelor 1 alin. (3), 22 și 23 din Constituție. La originea cauzei se află excepțiile de neconstituționalitate: - a sintagmei „*daune în proporții considerabile intereselor publice*” din alineatul (1) al articolului 327 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002, ridicată de avocatul Angela Procopciuc în dosarul nr. 1-107/2015, examinată în prezent la judecătoria r.Soroca sediul Floresti.

Examinînd prevederile art. 327 alin.(1) din Cod Penal apărarea a pretins că una din urmările prejudiciabile ale acestei infracțiuni o constituie cauzarea unei daune considerabile „*interesului public*”. În același timp, prevederile art.126 din Cod Penal,

în temeiul căreia se evaluează în concreto prejudiciul cauzat în fiecare caz, a stabilit *expressis verbis* „ *interesul public*” ca valoare socială care poate fi evaluată. Legiitorul a instituit la art. 126 alin. (2) din Cod Penal criterii subiective de delimitare între dauna „ considerabilă” și cea „esențială”, daună care se apreciază doar în funcție de însemnătatea bunurilor pentru victimă și alte circumstanțe care influențează starea materială. Apărarea consideră că și în cazul dat norma încriminată de art. 327 alin.1 CP în textul „ *intereselor publice sau*” urmează a fi declarat neconstituțional.

Solicită, avocatul Angela Procopciuc ridicarea excepției de neconstituționalitate a normelor de drept, care urmează a fi aplicate în cauza penală pusă pe rol de acuzare a lui Paladuță Andrian conform art. art. 42, 327 alin. 2 „, c” CP, suspendarea cauzei penale pînă la pronunțarea deciziei Curții Constituționale la sesizarea în cauză.

Inculpatul Andrian Paladuță, în ședința de judecată a susținut chestiunea referitoare la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Inculpatul Tinică Alexandru, a susținut și el poziția apărării.

Avocatul Ludmila Mogîldea- Buracicovschi – a fost de acord și a solicitat admiterea solicitării părții apărării.

Procurorul Gheorghe Iapără, a lăsat la discreția instanței de judecată soluționarea acestei chestiuni indicînd că în principiu solicitarea apărării întrunește criteriile de ridicare a unei excepții de neconstituționalitate.

Ascultînd participanții, studiind materialele dosarului, instanța de judecată găsește cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate întemeiată care urmează a fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

Astfel instanța reține că, în conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală „*Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.*”

În același timp instanța notează că în temeiul art. 135 lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Potrivit Hotărîrii Curții Constituționale pentru interpretare a articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) nr. 2 din 09 februarie 2016, „*în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor p ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;*

- *excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;*

- *sesizarea privind -controlul .constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către*

119

judcătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

-judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, a normelor contestate,- limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1)obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2)excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

2) Până. la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit, a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională. "

Ținând cont de faptul că există incertitudini privind constituționalitatea prevederilor art. 327 alineatul (1) din Codul penal, de faptul că obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, norma fiind prevăzută de o lege, de faptul că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, demersul fiind întemeiat în mod expres pe norma contestată, de faptul că nu a fost identificat o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate din articolul în cauză, de faptul că, în caz de incertitudine privind constituționalitatea legii, instanța este obligată să sesizeze, Curtea Constituțională, instanța consideră necesar de a sesiza Curtea Constituțională pentru a soluționa excepția de neconstituționalitate a prevederilor menționate.

Astfel, verificând întrunirea condițiilor legale de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța constată că obiectul excepție de neconstituționalitate invocate este art. 327 alin.(1) Cod penal, care intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 al. 1 lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către una din părți în prezenta cauză penală și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Totodată, instanța reține că solicitantul cererii a invocat verificarea unei norme, ce urmează a fi aplicate de Judecătoria Soroca, sediul Florești la examinarea cauzei penale de acuzare a lui Paladuța Andrian, în textul „ *intereselor publice sau ..*”

Prin urmare instanța notează că la etapa examinării cauzei penale, normele procesuale invocate drept neconstituționale, urmează a fi aplicate, deoarece acestea au incidență la examinarea cauzei având în vedere învinuirea așa cum este ea înaintată.

Deși, anterior Curtea Constituțională a verificat constituționalitatea sintagmei „ *intereselor publice sau ..*”, existând și o hotărâre a Curții Constituționale în acest sens, totuși a fost verificată această sintagmă în cadrul unui alt articol din Codul penal, iar la caz urmează a fi aplicat art.327 alin.(1) Cod penal, care conține aceeași sintagmă,

115

care însă nu a fost afectată direct prin Hotărârea Curții, nu a fost modificată și este în vigoare la moment.

Astfel, instanța consideră că sînt întrunite condițiile legale de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor legale art. 327 alin.1) Cod penal.

Urmare celor menționate mai sus, instanța va admite demersul avocatului Angela Procopciuc despre ridicarea excepției de neconstituționalitate și va dispune suspendarea examinării cauzei pînă la soluționarea cererii privind verificarea constituționalității legii.

În atare circumstanțe, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda procesul pînă la data hotărîrii emise în ordinea jurisdicției constituționale.

În temeiul celor expuse supra, în conformitate cu art. 7 (3), Cod de procedură penală, 327 alin.(1) Cod Penal instanța de judecată,-

d i s p u n e :

Se admite cererea avocatului Procopciuc Angela despre ridicarea excepției de neconstituționalitate.

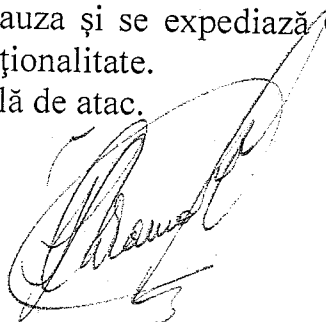
Se sesizează Curtea Constituțională despre excepția de neconstituționalitate invocată de către avocatul Procopciuc Angela în cadrul examinării cauzei penale privind învinuirea lui Tinică Alexandru și Pălăduță Andrian în comiterea infracțiunii prevăzută de art.44; 327 alin. (2), lit.b), c); 328 alin. (3) lit.b), c) Cod penal.

Se suspendă procesul penal privind învinuirea lui Tinică Alexandru și Pălăduță Andrian în comiterea infracțiunii prevăzută de art.44; 327 alin. (2), lit.b), c); 328 alin. (3) lit.b), c) Cod penal, pînă la data emiterii hotărîrii în ordinea jurisdicției constituționale.

Se ridică de la examinare cauza și se expediază Curții Constituționale pentru examinarea excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Sergiu Caraman